

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СФЕР РАМКИ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАЦІВНИКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ У ПАРАДИГМУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Кривенко І.П., К.О. Чалий

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м.Київ

kirchal@univ.kiev.ua

Цифрова трансформація природньо спричиняє значний вплив на парадигму медичної освіти. Парадигма медичної освіти визначає основні принципи, цінності, методи і підходи, які використовуються в медичній освіті. Зміна парадигми медичної освіти може і має відбуватися відповідно до змін у суспільстві, та повинна адекватно та вчасно враховувати нові вимоги епохи цифрових трансформацій. Це сприятиме покращенню підготовки медичних фахівців і забезпеченню відповідності їхніх знань та навичок потребам сучасної медицини.

У лютому 2024 р. МОЗ України презентувало Рамку цифрової компетентності (ЦК) працівника охорони здоров'я, яка слугує інструментом покращення та модернізації якості медичної освіти України [1]. Рамка ЦК є важливим орієнтиром для впровадження освітніх ініціатив, спрямованих на підвищення рівня цифрової грамотності та практичного використання цифрових технологій в охороні здоров'я. Система знань і вмінь представлена у Рамці ЦК п'ятьма Сферами, зокрема: 1) загальна цифрова грамотність; 2) дані електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ) та інших інформаційних систем; 3) цифрова комунікація, взаємодія та співпраця у цифровому середовищі; 4) цифрові інструменти, пристрої та застосунки у сфері охорони здоров'я; 5) цифрова трансформація в охороні здоров'я. До основних напрямів імплементації концепції Сфер Рамки ЦК у медичну освіту належить: (1) створення спеціалізованих Рамок ЦК для різних професійних груп працівників охорони здоров'я; (2) створення та модернізація навчальних програм, тренінгів, освітніх ресурсів, спрямованих на підвищення рівня володіння ЦК; (3) розвиток матеріально-технічної бази

закладів освіти; (4) планування освітніх та соціальних ініціатив з метою покращення стану цифрової грамотності; (5) розробка навчальних курсів для підготовки науково-педагогічних працівників (НПП) з цифрових технологій; (6) створення механізму регулярного оновлення змісту навчальних програм [1].

Для імплементації концепції Сфер Рамки ЦК важливе значення має оновлення існуючих навчальних програм та створення нових сучасних програм для забезпечення наскрізної системи формування ЦК. Для цього важливо включити нові релевантні та значущі теми, зокрема: (1) кібербезпека, кібергігієна, захист даних, поняття про електронний цифровий підпис; (2) медичні інформаційні системи (МІС) як складова ЕСОЗ, робота з електронними медичними записами в МІС, особливості створення е-рецепта, е-направлення тощо; (3) телемедицина, способи і системи віддаленого консультування та дистанційного нагляду за станом здоров'я пацієнта; (4) мобільні цифрові засоби і застосунки у медицині; (5) віртуальна та доповнена реальність у медичній візуалізації; (6) системи підтримки прийняття клінічних рішень на основі інтелектуального аналізу клінічних досліджень; (7) штучний інтелект у медицині, чат-боти з підтримкою штучного інтелекту для організації робочого процесу лікаря; (8) науково-дослідна робота з використанням новітніх цифрових технологій.

Важливе значення має методичне забезпечення для оновлених навчальних програм, а також готовність НПП до імплементації Сфер Рамки ЦК на різних етапах медичної освіти. Належні умови для формування ЦК передбачають створення і впровадження цифрової навчальної екосистеми, що включає як традиційні засоби навчання, так і інноваційні, до яких належить відео-контент, симуляційні технології для формування практичних навичок, робота з МІС. Перспективним також є використання навчальних платформ з підтримкою штучного інтелекту та застосування цифрових помічників зі штучним інтелектом для керування навчанням та підтримки індивідуальних освітніх траєкторій. Гармонійне поєднання традиційних та інноваційних методик викладання сприятиме синергетичному ефекту та створенню сприятливого навчального середовища. Особливе значення має контроль знань, який має бути стандартизованим і обов'язковим.

Цифрові трансформації революціонізують підходи до навчання в медичній сфері та суттєво змінюють окремі аспекти парадигми медичної освіти, забезпечуючи студентам нові можливості для отримання знань та підготовки до майбутньої медичної практики. Для закладів вищої медичної освіти важливо проводити аудит та модернізацію власних навчальних програм

з розвитку ЦК на предмет відповідності до вимог Рамки та сучасного рівня розвитку цифрових технологій. Це забезпечить належну професійну підготовку фахівців охорони здоров'я, здатних працювати у високотехнологічному середовищі сучасної охорони здоров'я та ефективно використовувати цифрові технології для надання медичної допомоги пацієнтам.

І. Кривенко та К. Чалий вдячні за підтримку у підготовці даної тези доповіді проєкту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підтримка реформи охорони здоров'я» у межах виконання грантової програми з розвитку цифрових компетентностей працівників охорони здоров'я та здобувачів медичної та фармацевтичної освіти.

Список використаних джерел

1. [Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я України. Версія 1.0.pdf \(moz.gov.ua\).](#)